

Код та назва дисципліни українською мовою/ Код та назва дисципліни англійською мовою	1-032-2-1 Фронтір в українському історичному просторі / 1-032-2-1 The Frontier in the Ukrainian Historical Space
Рекомендується для галузі знань	Для всіх галузей знань
Кафедра	історії України
П.І.П. НПП (за можливості)	Каюк Світлана Миколаївна
Рівень ВО	Перший (бакалаврський) рівень
Курс, семестр (в якому буде викладатись)	2, 3, 4 курси, непарні
Мова викладання	українська
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Базові знання з історії України
Чому це цікаво / треба вивчати	«Свій, чужий, інший» - поняття, які в контактних зонах набувають власного звучання, які варто усвідомлювати. Осі історії змінюються, фронтірні терени можуть опинитися у центрі, а не периферії. Курс дозволяє пояснити сучасні процеси, зрозуміти особливості теперішнього стану українського суспільства, здатність реагувати на виклики часу, поставити український варіант минулого та сьогодення у загальноісторичний вимір і в такий спосіб усвідомити особливості України.
Перелік тем з дисциплін	1. Концепція Фронтиру та її вплив на розвиток історичної та суспільної думки. 2. Фронтір у культурному вимірі: живопис, література, кіно, фільми. 3. Козацькі часи: між трьома політіями (Річ Посполита, Османська імперія, Московське царство). 4. Кордони і фронтір у 18-19 ст. 5. Виклики тоталітарної доби: Можливості збереження фронтірної ідентичності.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Розуміти суспільні процеси, геополітичні виклики, зміни історичних карт у суспільних вимірах, співвідношення геополітичних центрів та периферій та їхні зміни (столиця-провінція, імперський цент-колонія). Орієнтуватися у цінностях «східних» і «західних» суспільств та особливостях фронтірної ідентичності. Здатність до пізнання нового і неперервного навчання, до опанування нових знань та стратегій/способів мислення.
Очікувані результати навчання	Застосовувати теорії для практичних досліджень, виходити за рамки традиційних наративів, застосовувати міждисциплінарний підхід (література, психологія, географія), аналізувати інформаційний простір, брати до уваги різні чинники розвитку, долати стереотипи; ставити інші питання до історії України, виходити за межі фактичної історії, аналізувати концепції та методологічні підходи.
Інформаційне забезпечення	1.Каюк С. Фронтірні спільноти Південної України другої половини XVIII – початку XIX ст.: відповідь імперіям. Чорноморська минувшина. 2022. Вип.17. С. 34-46. 2.Kaiuk S. The Frontier Person and the Border: in Search of the Native (Southern Ukraine of the 18th and Early 19th Centuries). Güney-Doğu Avrupa Araştırmaları Dergisi. The

	Journal of Southeastern European Studies. Istanbul University Press. 2021. P.43-57. 3.Каюк С. Розширення фронтиру: Задунайська Січ та Кубань?// Український Мультифронтір: нова схема історії України (неоліт – початок XX століття) / Упор. С. Громенко. – Харків: ВД «Фабула», 2024. 480 с. – С. 377-382. 3.Український Мультифронтір: нова схема історії України (неоліт – початок XX століття) / Упор. С. Громенко. – Харків: ВД «Фабула», 2024. 480 с.
Види навчальних занять	Лекції, практичні, екскурсії
Вид семестрового контролю	Диференційований залік
Максимальна кількість здобувачів	100 осіб

Декан історичного факультету

Дмитро АРХІРЕЙСЬКИЙ